

És possible pactar un cistell de la compra «low cost»?

Yolanda Díaz proposa limitar el preu d'alguns aliments bàsics per fer front a l'encariment desmesurat que han experimentat, agreujat encara més des de l'esclat de la guerra d'Ucraïna

Imatge d'arxiu d'una clienta en un supermercat | ACN

L'esclat de la pandèmia de la Covid-19 el març del **2020** va provocar una **davallada generalitzada de preus** en gairebé tots els sectors i, durant el **2021**, el món va patir la coneguda com a "**crisi dels contenidors**", amb escassetat de contenidors a escala mundial, saturació dels ports per l'excés de trànsit marítim, disminució de l'activitat en empreses asiàtiques derivada de la pandèmia i problemes de producció agrària. Tot plegat va suposar una **pujada continuada** i sense mesura dels **preus** dels productes que ha repercutit en l'usuari final.

Hi va haver una aturada en l'enviament de microxips des de l'**Àsia**, el sector tèxtil es va aturar perquè no es rebien les comandes amb origen al **Vietnam** i el **preu de l'energia** i els **carburants** està tocant sostre, fins a l'extrem que el govern espanyol va haver d'aplicar un descompte al preu de la gasolina abans de l'estiu i **Europa** ha aprovat l'excepció ibèrica perquè el preu del gas no pugés al ritme que ho feia al continent i, suposadament, no s'incrementés el preu de la llum encara més. El sector alimentari no ha estat una excepció i també es veu afectat per la crisi de subministraments mundial.

[noticiadiari]2/237541[/noticiadiari]

L'encariment de les matèries primeres, els problemes en la cadena de subministrament i la

pujada dels costos energètics també ha provocat una **pujada pronunciada del preu dels aliments en mercats i supermercats** que ha posat en alerta el govern espanyol. Aquest dimarts, la ministra de Treball i Economia Social, **Yolanda Díaz**, ha assegurat que l'executiu "està estudiant" la proposta de **limitar els preus en alguns productes**, com els aliments **bàsics**, després de mesos amb la **inflació** disparada. Tan disparada que el juliol passat va arribar fins al **10,8%**, la dada més alta dels últims 40 anys.

La possibilitat anunciada per Díaz suposa, segons ha comentat, "**un control de preus que és legal**", tot i assumir que és complicada d'executar. Així, recordant l'exemple de la França de Sarkozy, Díaz aposta per crear un cistell de la compra bàsica en què els aliments inclosos tinguin els preus regulats: un **cistell low cost** amb aliments amb una bona relació qualitat-preu. En el cas francès, el cistell havia d'incloure almenys deu productes bàsics entre els quals una peça de carn, una de peix, una fruita, una verdura, un làctic o derivat i una beguda. Ara, la ministra de Podem aposta per una idea similar en què el cistell pugui incloure entre **20 i 30 productes bàsics**, sense especificar quins. "El que proposem és que trobin un acord entre ells [les associacions de consumidors i la gran distribució] i fixem un cistell de la compra bàsica, absolutament legal i sense vulnerar el dret de la competència", ha explicat aquesta setmana.

La mesura de la ministra implicaria, doncs, un **acord amb les grans empreses**, i encara no s'ha mencionat cap mena d'avenç en aquesta línia, segons ha detallat. Díaz, però, ha assegurat que el president del govern espanyol, Pedro Sánchez, està "completament bolcat" amb **combatre l'escalada de preus i la inflació**. Especialment, en productes bàsics que han augmentat més d'un 500% el seu preu els últims mesos, ha mencionat Díaz. I és que la proposta de la ministra arriba en un moment en què el sindicat agrari COAG ha fet públic el seu informe de l'agost sobre la **diferència del preu dels aliments entre el camp -lloc d'origen- i la taula -mercat**.

Tal com es desprèn del document, **hi ha aliments que es paguen al supermercat gairebé set vegades i mitja més del que rep el pagès per cultivar-los**. És el cas dels alls, a l'agricultor li paguen 0,79 euros per quilogram i un consumidor n'ha de pagar 5,91 al supermercat quan els compra. La síndria és un dels altres productes que aquest estiu han experimentat una diferència més gran: el juny passat, el pagès rebia 0,36 euros per quilogram d'aquesta fruita i el consumidor en pagava 2,17. També els productes derivats de l'activitat ramadera s'han vist afectats per aquesta gran diferència, ja que mentre els productors rebien 5 euros per un quilogram de carn de vedella de 1a classe, els consumidors n'han pagat 18,99, un increment del 280%.

El sector de l'alimentació, en contra

El **sector de l'alimentació** ha rebut amb **escepticisme** i descontent la **proposta** feta per la ministra de Treball. Les patronals d'algunes cadenes de supermercats avisen que és una mesura que pot ser poc efectiva o contrària a la normativa europea. És el cas del Consell d'Empreses Distribuïdores d'Alimentació de Catalunya (**Cedac**), que exposa que el sector està disposat a **seure amb l'executiu per abordar solucions a l'encariment** del cistell de la compra i aposten per **rebaixar l'IVA d'alguns articles** abans de fer limitacions als preus. El secretari general de Cedac, Roger Gaspa, ha insistit que el sector es regula per un règim de lliure competència que no permet pactar o fixar els preus dels productes, i assegura que no entenen per què es recomanen mesures contràries a la regulació. És per això que suggereixen **rebaixar l'IVA fins a un 10%** en els productes que el tenen en un 21%, **i fins a un 4%** en els articles que el tenen un 10%, que són la gran majoria.

També **Unió de Pagesos** mira amb escepticisme la proposta de la ministra Díaz. "És una **mesura populista** que no té en compte que els productors s'arruïnen", ha lamentat Carles Vicente, un dels responsables del sindicat, en declaracions a **NacióDigital**. En aquest sentit, Vicente considera que hi ha **molts condicionants que incrementen el preu** dels aliments, més enllà del preu final de venda, com ara el preu dels carburants amb un IVA molt elevat. Així, demana valorar altres qüestions abans d'executar el preu límit anunciat per la ministra Díaz perquè la diferència entre la quantia que rep el productor i la que paga el consumidor no sigui tan elevada. El responsable

sindical, a més, remarca la necessitat de **"millorar" la llei de la cadena alimentària**, que permetria disminuir notablement aquesta diferència de preus entre el camp i la taula.